

2011. január

KVÓTATÁMOGATÁS

A SAPS top up keretében nyújtandó támogatási jogcímekhez kapcsolódó támogatási összegekről szóló 37/2010. (XII.14.) VM rendelet szerint a tejtermelés támogatása jogcímen a tejtermelő történelmi bázisjogosultságoként 6 Ft támogatásra jogosult a 2010/2011. kvótaévben. A támogatási összegek kifizetését az MVH 2011. január második felében kezdte meg. Az MVH nemzeti tej támogatás keretében mintegy 11,5 milliárd forintot utal 7.500 gazdálkodónak.

ÁTMENETI – DE MINIMIS – ÁLLAMI TÁMOGATÁS

Az Európai Bizottság 2011. december 31-ig meghosszabbította annak az eredetileg 2010. december 31-ig hatályos programnak az időtartamát, amely lehetővé teszi, hogy Magyarország legfeljebb 15 ezer euró értékű támogatást nyújtson a mezőgazdasági termelőknek. Ezen uniós döntés értelmében a Vidékfejlesztési Minisztérium a költségvetési helyzet függvényében konkrét állami támogatási jogszabályokat adhat ki. Addig is az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány, valamint a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. a 2011. március 31-ig beérkezett támogatási kérelmek alapján átmeneti állami támogatásnak minősülő kezességet vállalhat mezőgazdasági termékek elsődleges előállításával foglalkozó vállalkozások kölcsön- vagy lízingszerződéseire.

ÁLLATJÓLÉTI TÁMOGATÁS

Sajnos jelen tájékoztatónkban sem tudunk hírt adni a lassan már „hírhedt” váló, a tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás részletes feltételeiről szóló rendelet megjelenéséről. A VM-től kapott korábbi tájékoztatás szerint a rendelet még az éve elején megjelenik és a támogatási kérelmek beadására 2011. február 1. – 28. között lesz lehetőségük az állattartóknak. Mivel a rendelet január hónapban sem került meghirdetésre, 2011. január 24-én írásban fordultunk a VM illetékes államtitkárához tájékoztatást kérve. Írásos tájékoztatást még nem kaptunk, de a VM honlapján 2011. február elsején közzétett tájékoztatás szerint a támogatás áprilistól fog elindulni. A rendelet megjelenéséről a Tej

Terméktanács honlapján (www.tejtermek.hu) azonnal értesítést teszünk közzé, de továbbra is javasoljuk a minisztérium honlapjának (www.kormany.hu/hu/videkfejlesztési-miniszterium) figyelését.

TEJPIACI HELYZET

A tejtermelés és tejfeldolgozás jövedelmezősége nem, csak a költségei emelkednek. A tejágazat alig lábalt ki az egész Európát sújtó válságból, még nagyon érzékeny a kialakult egyensúly és máris óriási nehézségekkel kell szembenéznie. Sajnos a 2011-es év is komoly tejágazati problémákat vetít előre. Az elmúlt év viszontagságos időjárása miatt kevés takarmány termett, mára a takarmány készlet elérte a kritikus szintet, és ez önmagában is árfelhajtó hatású. Az óriási áradások, a belvízzel elöntött területek ez évben sem kedveznek, így a helyzet normalizálódása a közeljövőben nem várható. Ez magas szinten tartja a takarmány árakat, és tudott, hogy a tejtermelés költségében a takarmány meghatározó. A fehérje- és az energiahordozók árának folyamatos növekedése tovább súlyosbítja a helyzetet, aránytalan terhet róva a tejtermelőkre és feldolgozókra egyaránt. A Unión belül differenciálódott tejtermelés következtében tovább nőtt a kereslet a magyar tej iránt, ez is áremelést indukálhat. A felsorolt tényezők kikényszerítik a tej felvásárlási árak, az átadási és fogyasztói árak emelkedését. Amennyiben az input költségek növekedését a tej felvásárlási ára, valamint a tejtermékek feldolgozóinak átadási ára nem fogja követni, ismét válsághelyzet alakulhat ki a tejágazatban. Éppen ezért levélben tájékoztattuk a fentiekről a Vidékfejlesztési Minisztérium vezetését, kérve az ágazat kiemelt kezelését, továbbá sajtóközleményt is kiadtunk e témában.

ISKOLATEJ PROGRAM

A jövő nemzedék egészséges fejlődésének biztosítása minden nemzet kiemelt feladata és erkölcsi kötelessége! Az egészséges fejlődés alappillére a kiegyensúlyozott táplálkozás, amelyben meghatározó szerepe van a rendszeres tejfogyasztásnak. Nem véletlen, hogy a világ számos pontján a kormány programjának részét

képezi a gyermekek iskolatejjel történő ellátása. Az Európai Unióban is külön jogszabály rögzíti a megfelelő promócióval társított és támogatott Iskolatej-program működését.

Az elmúlt időszakban elért eredmények, úgymint a magasabb zsírtartalmú, táplálóbb és ízletes termékek kiemelt támogatása, az UHT termékek bekerülése a kínálatba, amely hűtést nem igényel és még számos logisztikai előnnyel rendelkezik, az elszámolási időszakok, valamint a kifizetési határidő rövidülése mellett még számos jobbítási lehetőséget rejt a program.

Kiemelkedő jelentőségű, hogy az előfinanszírozást vállaló szerződő fél, azaz a feldolgozó is igényelheti a támogatást.

Változatlanul ajánljuk a kormányzat felé egy, a Tej Termék Tanács égisze alatt működő non profit ernyőszervezet létrehozását, amelynek kiemelt feladata lenne a program szereplőinek elérése, azok motivációjának megteremtése. Az ernyőszervezet feladata lenne többek között a program ismertségének, megítélésének javítása, a lefedettség növelése, az egészséges életmódra nevelés, képzés, promóció. Javaslatunk szerint az ernyőszervezet 2-3 főből állna és feladata lenne egyéb külső források bevonása is a programba. Megítélésünk szerint jelentősebb előrelépés az iskolatej programban csak e szervezet létrehozásával, a részt vevők aktivitásával valósulhat meg.

TISZTESSÉGTLEN MAGATARTÁS

FORGALMAZÓI

Még 2010. év végén jelent meg a 2010. évi CLXVIII. törvény egyes agrártárgyú rendeletek módosításáról, amely egyebek között érinti a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvényt, azon belül is a tisztességtelen forgalmazói magatartás egyes formáit. Ide tartozik, ha a kereskedő a terméknek a kereskedő által igénybe vett logisztikai egységből másik logisztikai egységbe vagy az üzletbe történő szállítással összefüggő költségeket a beszállítóra terheli, ha a kereskedő által a végső fogyasztónak nyújtott árengedményhez az árengedmény mennyiségénél nagyobb mennyiségre vonatkozó beszállítási hozzájárulást köt ki, a termék ellenértékének a terméknek a kereskedő vagy a javára eljáró más személy általi birtokba vételét követő 30 napon túli kifizetése, amennyiben a beszállító a számlát az átvételt követő 15 napon belül a kereskedő rendelkezésére bocsátja.

A kereskedő továbbá köteles elszámolni a beszállító felé a beszállító hozzájárulásával a végső fogyasztónak nyújtott árengedmény végső időpontjától számított 30 napon belül a nyújtott árengedményről és az érintett termékmennyiségről. Ugyancsak köteles a kereskedő számlakompenzáció érvényesítése esetén annak tényéről az érvényesítés napjától számított 15 napon belül értesíteni a beszállítót. Tisztességtelen forgalmazói magatartásnak minősül még a terméknek – előzetesen bejelentett kiárusítás kivételével – a beszállító által számlázott átadási ára, illetve a kereskedő általi saját előállítás esetén önköltségi ára alatt történő forgalmazása, továbbá a kereskedő által forgalmazott termékmennyiség alapján érvényesíthető árkedvezmény, jutalék vagy díj felszámítása a beszállító felé. A kereskedő üzletszabályzatának tartalmaznia kell a beszállító által a kereskedőtől igénybe vehető szolgáltatásért fizetendő díj elszámolásánál alkalmazandó számítás módját.

PIACVÉDELEM

A Tej Termék Tanács még 2010. szeptemberében tett bejelentést a Tesco Globál Zrt. ellen beszerzési ár alatti értékesítés gyanújával, amelyet az MgSzH megalapozottnak talált és vizsgálatát követően a Tesco Global Zrt-t 7,6 M Ft bírság megfizetésére kötelezte. Ezzel a Tej Termék Tanács által az elmúlt bő egy évben tett bejelentések hatására az élelmiszer áruházláncokra kiszabott bírság összege 100 millió Ft-ra emelkedett. A Tej Termék Tanács tovább folytatja a piac vizsgálatát és a hazai termékeket, a fogyasztókat hátrányosan érintő termékek esetében megteszi a szükséges lépéseket. Ennek megfelelően jelölési előírásoknak való nem megfelelés miatt bejelentést tettünk az MgSzH felé a Cora áruházban forgalmazott, az Európai Unió területéről származó Trappista sajt és az Aldi üzletében értékesített Milfina Ementális sajt esetében. A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság felé tettünk bejelentést fogyasztó megtévesztés miatt, ugyanis az Auchan egyik áruházában „hazai termék” felirat alatt került értékesítésre egy, a Cseh Köztársaság területéről származó tejföl. Ugyancsak az NFH felé éltünk bejelentéssel fogyasztó megtévesztés miatt a Penny Market Kft. vonatkozásában, amely akciós újságjában magyar termék megkülönböztetéssel hirdetett egy Lengyelországból származó krémjoghurtot. A TT korábbi fogyasztó megtévesztés miatt tett bejelentései közül egyet a GVH időközben elbírált, döntése szerint azonban a Csízio szendvics- és

pizzafeltét (növényi zsír alapú élelmiszerkészítmény) „sajtpultban kapható” hirdetése nem alkalmas a fogyasztó megtévesztésére, mert az álláspontjuk szerint nem sugallja a fogyasztó felé, hogy a termék valódi sajt, csupán utalás a termék fellelhetőségének helyére. Az ugyancsak fogyasztó megtévesztés miatt még 2010. augusztusában a Spar ellen tett bejelentésünk (német Cheesland trappista sajt magyar termék logóval) az NFH-tól a GVH-hoz került, amely a versenyfelügyeleti eljárás megindításáról döntött 2011. januárjában.

TEJTERMÉKEK ÁR- ÉS MINŐSÉGELLENŐRZÉSE

A kiemelt tejtermékek fogyasztói árának nyomon követése, az esetleges kirívó hibák figyelemmel kísérése az elmúlt hónapokban is folytatódott.

A 2010. december havi adatokból kitűnik, hogy a 2,8%-os UHT tej legalacsonyabb fogyasztói ára csekély emelkedést mutatva 170-190 Ft körül alakult. Az import 1,5%-os UHT tejeknél, hasonlóan az előző hónaphoz 140-150 Ft körüli árakkal találkoztunk. Az import Trappista sajtokat illetően a legalacsonyabb fogyasztói ár (egy kirívó akciós ártól eltekintve) 1 100-1 300 Ft/kg körül alakult, amely közel azonos az előző hónap áraival. A hazai gyártók által előállított Trappista sajtok esetében hasonlóan az előző hónaphoz 1 300-1 400 Ft/kg-os fogyasztói áron lehetett legolcsóbban a terméket megvásárolni a boltok polcain, a legdrágább fogyasztó árak pedig – némi emelkedést mutatva – 1 700-1 900 Ft/kg körül alakultak.

A 20%-os tejföl legalacsonyabb fogyasztói ára csakúgy, mint egy hónappal korábban 550-600 Ft/kg körül mozgott. A félzsíros tehéntúró esetében sem történt változás, 800-850 Ft/kg volt a termék legalacsonyabb fogyasztói ára. (Az árak a pár napos szuperakciós árakat nem foglalják magukban.)

A 2011. január havi adatok nem mutatnak eltérést a decemberihez képest, a fenti számok igazak az év első hónapjára is.

VAJKRÉM

Az Európai Bizottság részéről az elmúlt év végén felvetődött, hogy Magyarország ismét adjon tájékoztatást a tagállam által használt vajkészítmények megnevezéseiről és azok kereskedelmi forgalomban történő használatáról, hogy azok megfelelnek-e az uniós szabályozásnak. A téma fontosságára tekintettel 2011. január 13-ára a Tej Terméktanács egyeztető megbeszélést hívott

össze a VM és az MTKI képviselői, valamint a hazai vaj és vajkrém gyártók részvételével. A megbeszélés három terméket érintett, úgymint a Teavaj, Szendvicsvaj és a Vajkrém. Mivel a hazai gyártók között elég sokszínű az alkalmazott jelölési gyakorlat, valamint a különféle termékek zsírtartalma is szinte gyártónként eltérő, a Tej Terméktanács bekérte az érintett feldolgozók nyilatkozatait a vonatkozó 1234/2007/EK tanácsi rendelet előírásainak való megfelelésről. Ezt a megfelelési nyilatkozatot valamennyi hazai vaj, illetve vajkrém gyártó megküldte, így a Tej Terméktanácstól kapott információk és adatok alapján a Vidékfejlesztési Minisztérium 2011. január 25-én pozitív választ tudott küldeni az Európai Bizottság megkeresésére. Eszerint hazánkban az uniós előírást betartva minden olyan termék csomagolásán feltüntetésre kerül a „kenhető vajkészítmény” kifejezés és a termék zsírtartalma %-ban kifejezve, amelyek nem sorolhatók be a vaj, a háromnegyed- vagy félzsíros vaj kategóriába. Ajánlott rövid időn belül a vaj témában egy hasonló egyeztetés összehívása.

ÁLLATI HULLA ELSZÁLLÍTÁS ÉS ÁRTALMATLANÍTÁS KÖLTSÉGE

A Vidékfejlesztési Minisztérium 2010. szeptember 9-én közleményt adott ki arról, hogy az állati hulla elszállítási és ártalmatlanítási költségeinek támogatásáról szóló 56/2008. (IV.25.) FVM rendeletben szabályozott állami támogatás forrása kimerült. A szolgáltató ATEV Zrt. ennek megfelelően 2010. szeptember 9-ét követően már csak támogatást nem tartalmazó számlákat bocsátott ki az érintetteknek. Időközben a VM 24/2010. (X.20.) számú rendeletében az erre a jogcímre rendelkezésre álló keretet 50 millió forinttal megemelte.

Az ATEV Zrt-től kapott tájékoztatás szerint ez az összeg azonban nem került már pluszban a termelőkhöz, ugyanis a támogatási igény már 2010. első félévében meghaladta a jogszabályban rendelkezésre álló keretösszeget, éppen 50 millió forinttal. Az ATEV Zrt. ennek ellenére 2010. július 1. és 2010. szeptember 9. között továbbra is támogatott számlát bocsátott ki partnerei felé. A 24/2010. (X.20.) VM rendeletben elrendelt keretnövelés tehát ezt a túllépést oldotta meg. A támogatási keret kimerülése miatt így a 2010. szeptember 9. és 2010. december 31. közötti időszakban támogatás nélküli számlákat állított ki az ATEV Zrt.

JOGSZABÁLYOK

- 41/2010. (XII.20.) VM rendelet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól szóló 23/2007. (IV.17.) FVM rendelet módosításáról
A módosítással lehetőség nyílik a felszabaduló, fel nem használt források felhasználására elsősorban két jogcím, az állattartó telepek korszerűsítése és az öntözés, a melioráció és a területi vízgazdálkodás mezőgazdasági üzemi és közösségi létesítményeinek fejlesztése esetében.
- 44/2010. (XII.22.) VM rendelet a 2011. évi iskolatej program szabályozásáról
- 2010. évi CL. törvény az agrárpiaci rendtartásról szóló 2003. évi XVI. törvény módosításáról
A módosítás értelmében semmis az olyan szerződéses kikötés, amely szerint a maga termelte mezőgazdasági termény szolgáltatására elháríthatatlan külső ok miatt egészen vagy részben nem képes termelő a hiányzó mezőgazdasági terményt teljesítés céljára mástól beszerezni, vagy helyette más szolgáltatást nyújtani köteles.
- 2010. évi CLXII. törvény a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény módosításáról
A módosítás célja a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal által lefolytatott eljárások gyorsítása, az ügyfelek adminisztrációs terheinek csökkentése egyebek között azzal, hogy a törvény hatálya alá tartozó egyes intézkedések igénybevételével, ahhoz kapcsolódó adatszolgáltatással, az intézkedésekben való részvétellel kapcsolatos általános szabályokat tartalmazó, új intézkedést bevezető jogszabályt a kérelmek benyújtására nyitva álló időtartam kezdő napját legalább két hónappal, egyéb esetekben jogszabályt legalább 30 nappal megelőzően kell kihirdetni.
- 2010. évi CLXVIII. törvény egyes agrártárgyú rendeletek módosításáról
A módosítások érintik a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvényt, azon belül is a tisztességtelen forgalmazói magatartás egyes formáit.
- 307/2010. (XII.23.) Kormány rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII.21.) Korm. rendelet és a települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának részletes szakmai szabályairól szóló 64/2008. (III.28.) Korm. rendelet módosításáról
A módosítás többek között a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékek

teljesítésére előírt türelmi idővel kapcsolatos részt érinti, illetve meghatározott esetekben türelmi időn belüli határnapot állapít meg.

- 2/2011. (I.13.) MVH Közlemény a 2011. évi iskolatej program szabályozásáról szóló 44/2010. (XII.22.) VM rendelet szerint benyújtandó formanyomtatványokról
A 2011. január 1. és 2011. december 31. közötti időszakban az iskolatej program keretében kiszállított tejtermékek után igényelhető támogatást a közoktatási intézmény fenntartója vagy a termék szállítója kérelmezheti a közlemény mellékletében közzétett formanyomtatványokon.
- 5/2011. (I.21.) MVH Közlemény a szaktanácsadási szolgáltatások igénybevételéhez nyújtandó támogatás igényléséről
Az ügyfélnek a támogatási kérelmét az erre rendszeresített formanyomtatványon a vele szolgáltatási szerződést kötött TSZK-hoz kell benyújtania, aki az ügyfelei kérelmeit összesítve nyújtja be az illetékes MVH megyei kirendeltségekre. A kérelem egyéni, közvetlenül az MVH részére történő benyújtása automatikus elutasítást von maga után. A 2011. évre kötött szaktanácsadási szerződésre vonatkozó támogatási kérelmeket 2011. február 1. és február 15. között lehet benyújtani. A támogatás mértéke ügyfelenként nem haladhatja meg a szaktanácsadási szolgáltatásonként elszámolható összes kiadás 80 %-át.
- 6/2011. (I.21.) MVH Közlemény a szaktanácsadási szolgáltatások igénybevételéhez nyújtandó támogatás kifizetésének igényléséről szóló 194/2010. (XII.23.) MVH Közlemény módosításáról
A támogatási határozattal rendelkező ügyfelek kifizetési kérelmeit a TSZK-k 2011. január 1. és 2011. március 3. között gyűjthetik össze és az azt követő 15 napos kifizetési kérelem benyújtási időszakban nyújthatják be az illetékes MVH megyei kirendeltségekre.
- 7/2011. (I.26.) MVH Közlemény a mezőgazdasági termelők gazdaságátadásához nyújtott támogatás 2011. évi első kifizetésének igényléséről
Támogatási kérelemnek helyt adó vagy részben helyt adó jogerős határozattal rendelkező ügyfelek kifizetési kérelmeiket 2011. február 1. és 2011. február 28. között jogosultak benyújtani az illetékes MVH megyei kirendeltségekhez egy példányban.

A jogszabályok megjelentek a Magyar Közlönyökben, valamint megtalálhatóak az FVM honlapján (www.fvm.hu), illetve januártól a www.kormany.hu/hu/videkfejlesztési-miniszterium) a Jogszabályok/Dokumentumok menüpont alatt. Az MVH Közlemények a www.mvh.gov.hu oldalon a Közlemények menüponton keresztül elérhetőek.